

UTDANNINGS
FORBUNDET

Vår dato
25.1.2007

Avdeling
Avdeling for
utdanningspolitikk

Deres dato

Deres referanse
2006/00936

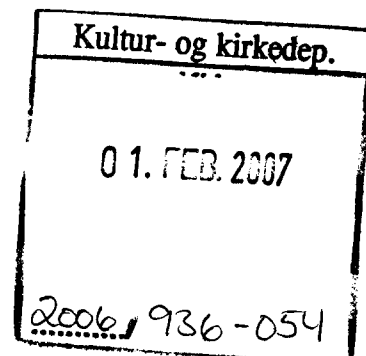
Vår referanse
06/01225-7

Arkivkode
62

Vår saksbehandler
Tove Hauge

Direkte telefon
+47 24142227

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Evaluering av *Den kulturelle skolesekken* - Høring

Utdanningsforbundet har mottatt evalueringen foretatt av Jorunn Spord Borgen og Synnøve S. Brandt; ved NIFU STEP, rapport 5/2006, til høring fra Kultur- og kirkedepartementet.

Intensjonen med departementets brede høring er å få et bedre bilde av hvordan *Den kulturelle skolesekken* (DKS) fungerer og samtidig få forslag til hvordan ordningen kan videreutvikles og styrkes.

Når det gjelder planleggingen og gjennomføringen av DKS, representerer Utdanningsforbundets medlemmer skolesiden i samarbeidet med kunstnere. Mange lærere er også selv utøvende kunstnere eller interessert i kunst og kulturaktiviteter som et tilbud til elevene ut over skolens tradisjonelle rammer.

Utdanningsforbundet har vært positiv til etableringen av DKS og fulgt implementeringsprosessen. Mange av våre medlemmer mener at DKS har gitt inspirasjon og refleksjon til det pedagogiske arbeidet og gitt glede og opplevelser til elevene. At DKS er blitt en varig ordning, blir sett på som svært positivt.

Utdanningspolitisk utvalg i Utdanningsforbundet har diskutert DKS og gitt følgende uttalelse:

Utdanningsforbundets medlemmer har positive erfaringer med bruk av *Den kulturelle skolesekken*:
Den kulturelle skolesekken fungerer godt for elevene når skolen integrerer dette i annet skolearbeid.

- Elevene må være forberedt på hva som skal skje, og elevene har god nytte av etterarbeid.
- Lærerne må være bevisst hva som kan passe til hvilke fag og tema det arbeides med.
- *Den kulturelle skolesekken* er også positivt for kunstnerne, da de får arenaer til å skaffe seg erfaring.
- Skolesekken skal være tilkobling, ikke avkobling.
- UPU mener at *Den kulturelle skolesekken* må videreutvikles og satses på.
- Tilbudet må utvides til også å gjelde barnehager.

Kommentarer til evalueringen av *Den kulturelle skolesekken*

Det er uvanlig at en evalueringsrapport sendes på høring, og det kan tolkes som et tegn på at departementet ønsker å få flere innspill som kompletterer bildet av gjennomføringen av DKS, og også flere synspunkter på om DKS fungerer etter målsettingene.

Den omfangsrike rapporten har et konfliktfokus med kunstnersiden på den ene siden og skolesiden på den andre. Som forskningsrapport trekker den opp mange interessante problemstillinger fra ulike teoretiske perspektiv, bl.a. om kvalitetskriteriene er mer situasjonelle enn objektive.

Demokratiaspektet blir behandlet, og det gjør også kunstneres og læreres ulike perspektiv og forståelse av sine roller i samarbeidet. Intervjumaterialet som forskningsgrunnlag er imidlertid relativt tynt. Utdanningsforbundet kan imidlertid ikke gå inn på alle elementene i evalueringsrapporten.

Utdanningsforbundet vil likevel støtte rapportens anbefalinger:

Man bør etter en tre års implementeringsfase ta stilling til om DKS skal være et kulturpolitisk tiltak som tilbys skolen, eller om skolen skal være delaktig med det ansvar og den myndighet som følger med. Valg av retning vil få mange konsekvenser, blant annet når det gjelder makt og styring, organisering og kompetansekrav.

Det er viktig at skolens og lærernes rolle blir mer avklart:

- a) Dersom DKS skal være en ordening der kultur- og skolesektor samarbeider, må skolesiden få en tydeligere rolle i de myndighetsutøvende organer.
- b) Dersom DKS skal være et rent kulturpolitisk prosjekt, må det føre til at kultursiden bestemmer og skolen blir mottaker.

Forskjellene vil være knyttet til hvem som bestemmer hva DKS - tilbudene blir, mens skolen uansett har som oppgave å delta og ta ansvar for elevenes hverdag. Etter Utdanningsforbundets mening er det viktigst å legge vekt på et kvalitativt tilbud til elevene som også er DKS målsetting. Utdanningsforbundet mener at skolesiden må få en tydeligere rolle i de myndighetsutøvende organer for at denne målsettingen skal realiseres. Det er i det hele viktig å fokusere på hvilke forutsetninger som må være til stede, for at dette kan oppnås.

Utdanningsforbundet har hentet innspill fra lokalplan og aktuelle miljøer om hvordan DKS fungerer og hvordan ordningen best kan utvikles og styrkes.

Hvordan DKS fungerer

Mange har gitt uttrykk for at DKS gir glede og er inspirerende, også som avbrekk i en hektisk hverdag. Lærerne er meget fornøyd med tilbudet. Barna får se ulike program med varierte sjangre og er veldig fornøyd. Det er viktig med enkle og aktuelle forestillinger av kvalitet. Det er også viktig å ha noe å velge imellom, som er tilpasset alderstrinnene.

Den profesjonelle tilnærmingen må opprettholdes i framtida. Aktivitetene må fra skolens side tilpasses og koordineres med læreplanmål for det aktuelle trinnet. Opplegg og program med elevdeltakelse fungerer godt.

Skolens ledelse har en viktig oppgave med å få DKS til å fungere. Rektor har hovedansvaret for kulturkontakten, men ofte blir dette arbeidet delegert til en lærer. Dette er et stort og tidkrevende arbeid som blir ulikt verdsatt. DKS er et positivt tiltak og bør oppfattes slik, derfor er det viktig at det ikke føles som merarbeid for skolens lærere. Det bør derfor settes av tid til å utføre oppgaven

som kulturkontakt eller kompenseres som en funksjon. Kulturkontakten fungerer der han har et nettverk, informerer, administrer, arrangerer forhåndsvisninger og gir tilbakemeldinger til skolen.

DKS fungerer svært varierende fra kommune til kommune nettopp fordi dette arbeidet blir ulikt prioritert og har ulike rammebetingelser.

Utfordringer i videreutvikling av DKS

Intensjonen er god, men DKS bør forankres bedre mot skoleverket i den enkelte kommune. Videre må kommunikasjonen og involverte parter knyttes tettere sammen og samarbeide.

Skolene må i større grad selv få uttrykke sine behov og ønsker, og elevene selv må få anledning til å medvirke.

Det er viktig at pengene til DKS blir styrt på best mulig måte. Det krever et tett samarbeid og koordinering helt fra høyeste nivå ned til den enkelte kommune og skole.

Det må arbeides for at kunnskap fra DKS tiltakene kan videreutvikles på skolen i form av kompetansespredning og etterarbeid, slik at det kan bli mer varig virkning av de ressursene som settes inn fra kultursektoren i en liten periode.

I enkelte produksjoner bør ha et bedre pedagogisk opplegg. Dette kan løses ved at pedagoger medvirker i planleggingsfasen. Lærere kan ofte se enkle pedagogiske grep for å fenge elevene enda bedre i selve forestillingen.

Organiseringsproblemer bør unngås. Derfor må det være tilstrekkelig informasjon, som starter i planleggingsfasen. For eksempel er det viktig at forestillingene kommer på ulike dager, slik at belastningen på de forskjellige fagene blir jevnt fordelt, men også en tidsmessig fordeling ut over året er ønskelig. Forhåndsinformasjon er viktig, helst bør DKS- tiltakene inn i årsplanen for å få god effekt.

DKS- midlene er øremerket elevaktivitet. Det er bra, men skyssutgiftene skal kommunene dekke selv. Kommuneøkonomien blir da avgjørende for om elevene får tilbudet eller ikke. Derfor er det ønske om tilskudd som er øremerket til "skyss DKS". En annen mulighet er at kunstnere og artister har et slikt reisebudsjett at de kan komme ut, også i grisgrendte strøk.

Konkluderende uttalelse

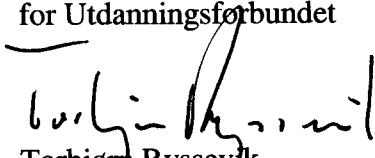
Evalueringsrapporten peker ut to mulige veier for DKS' videre liv. Enten må DKS rendyrkes mer som et profesjonelt kulturtilbud for skoleverket på kulturens egne premisser, eller så må DKS bli en mer samkjørt ordning med større skolefokus. Rapporten legger vekt på at valget må tydeliggjøres.

Utdanningsforbundet mener at tilbudet fra DKS må bli en mer samkjørt ordning med større skolefokus. DKS må sees i sammenheng med skolens øvrige faglige, sosiale og kulturelle oppdrag. For at arbeidet med kultur og estetiske uttrykk skal bli en mer integrert del av skolen, er det avgjørende at skolen får mer påvirkning i styrende organer i DKS. Det er viktig at lærerne og skoleverket føler at DKS er en del av opplæringstilbudet, ikke bare som en enkeltstående opplevelse. DKS må tydeliggjøres slik at innholdet sees i lys av skolens læreplaner, for tiden Kunnskapsløftet.

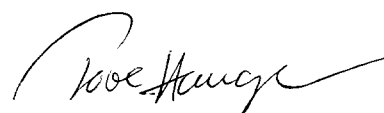
Dette må likevel ikke gå på bekostning av kulturens og kunstuttrykkets egenart og integritet. Det er viktig at alle barn og unge opplever kunst av kvalitet og tar de utfordringer det representerer. Derfor må de få tilgang, muligheter og motiveres til å søke de opplevelsene kunst og kultur byr på, også utenfor skolens rammer, og også ved *selv* å være deltakende. For at dette skal lykkes, er det også viktig at barn trenes i å oppleve kunst. Her har både kunstnere og lærere en viktig oppgave.

Forutsetningene for at barn og unge skal oppnå kulturopplevelse og bearbeide denne er at kunstnere og pedagoger samarbeider profesjonelt når kunst og kultur formidles til barn og unge. Det er viktig at de har god rolleforståelse. Klar ansvarsfordeling, god planlegging og koordinering av oppgaver på kommune- og skolenivå er nødvendig. Forutsigbar ressurstilgang i alle ledd er en forutsetning for at DKS skal fungere etter intensjonen.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Tove Hauge
spesialkonsulent